

LA SELVA

joan domènech

Vidreteres i la seva història | La bibliografia de la comarca es va enriquant amb noves aportacions, canalitzades pel Centre d'Estudis Selvatans, pels mateixos ajuntaments o per associacions culturals. En aquesta ocasió cal referir-se a Vidreteres, on s'ha presentat el llibre *De la República a la Ram*, de Carme Vinyoles i Pau Lanao, per encàrrec de l'Ajuntament i del Memorial Democràtic. El llibre arrenca el 1931 i arriba fins a 1953, any en què la població va ascendir econòmicament per la instal·lació de la fàbrica lletera Ram. Entremig, és clar, hi va haver, entre altres moments singulars, l'esclat de la guerra civil, de la qual encara es conserven alguns testimonis importants a la localitat. No fa gaire, el col·lectiu Vitraris, juntament amb el Centre d'Estudis Selvatans, va dedicar una jornada a l'evocació dels episodis bèl·lics de 1936-39, i els assistents van poder fer una interessant excursió a la plana on hi havia hagut el camp d'aviació, i observar, en una mena de trinxeres, el lloc on es guardava el combustible, com també els senyals de bombardeigs encara visibles en una masia pròxima, i un refugi subterrani a l'entorn d'un altre mas. D'altra banda, ja que parlem de llibres, podem

anunciar que ja està en premsa la monografia *Vidreteres*, escrita per Josep Formiga Bosch, que formarà part de la col·lecció dels Quaderns de la Revista de Girona i apareixerà a començament d'any. Però no tot és història: Vidreteres també ha celebrat fa poc la Nit del Cinema i l'Audiovisual en el teatre de l'antic Casino La Unió, fundat el 1866. El videoart, el documental musical, algun curtmetratge d'animació i fins i tot algun *western*, però ara dins de la modernitat, han despertat la curiositat dels espectadors.

Santa Coloma de Farners i els bolets

| Als colomencs, si hem de jutjar per les referències que apareixen a la cada vegada més interessant revista *Ressò*, els mou en bona part el gust del paladar; d'aquí la celebració anual a la població de la Fira de la Ratafia, un esdeveniment clau dels darrers mesos de l'any que comporta, al seu voltant, moltes altres activitats notables, i d'aquí també l'interès, durant els mesos de tardor, pels bolets. La revista ha airejat, per poder anar-ho discutint fins a la pròxima temporada, el tema bàsic en els darrers debats: la possible regulació dels boscos de cara al control dels boletaires poc seriosos. Els propietaris forestals demanen a crits un respecte, si més no, per les seves finques privades. La massificació dels caçadors de bolets, segons algunes lamentacions, fins i tot posa en perill la continuïtat d'algunes espècies. S'haurà de legislar, si falla el sentit comú?

LA Cerdanya

erola simon

E-9 | Diuen els andorrans, en ús legítim de la seva sobirania i independència, que volen travessar la muntanya i treure el cap a Meranges des de Grau Roig per enllaçar amb la futura E-9, eix viari transpirinenc que amb dos carrils per banda ha d'enllaçar els túnels del Cadí i del Pimoret i obrir la Cerdanya en canal. Tot plegat sona terrible i no costa d'imaginar un gran no-lloc al mig de la plana, aparcament de tràilers, supermercats de 24 hores, prostíbuls, cunetes i neons amb vistes al Cadí.

En algun lloc llegia que en els ecosistemes de muntanya la relació entre medi natural i medi social és més estreta que en qualsevol altre, i que un canvi, per petit que sigui, pot alterar profundament l'equilibri entre natura i societat. Sembla una reflexió de prou sentit comú, i la utilitzo aquí per recordar que si no ens podem escapar d'una infraestructura d'aquesta magnitud, com a mínim s'ha de lluitar perquè sigui feta de la millor manera possible, la menys agressiva i la més beneficiosa, per a la gent i l'entorn.

Balanços i balances | Tot just comença un nou any tots correm a fer balanços, memòries, sumes, restes i mitjanes aritmètiques per elaborar el resum de

>> *Un western a la III Nit de Cinema i Audiovisual Vidreterenc.*

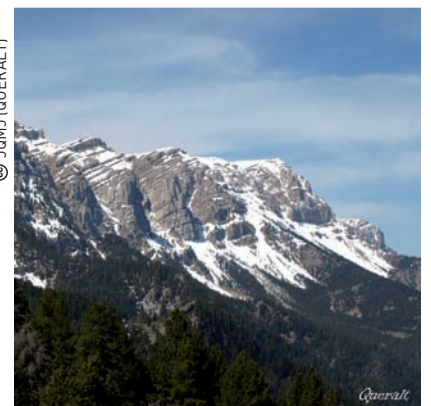
FESTIVALCORTDOC

>> *Mousse de ratafia i nous.*

© JAVIER LEIVA

>> *L'imponent Cadí.*

© JIMU (QUERALT)

l'any, mirem de tenir dades per poder comparar-les amb anys anteriors, en guany amb dècades anteriors. A Cerdanya ja diuen que tal estació d'esquí ha tingut un increment de visitants i tal altra una davallada. Els comerciants celebren el repunt en les vendes després d'una bona temporada de molta contenció. Els meteoròlegs diuen que el 2010 ha estat un any de fred més que de neu, i els vianants ho comenten tot plegat. Els tombants d'any o de temporada serveixen per a aquestes coses, que ens indiquen si anem bé o no, si la progressió és bona o dolenta, ens consolen les mitjanes i ens guien cap als objectius que ens hem marcat.

Muntanyes pelades | Els campions del món de surf de neu són a punt d'inaugurar-se. Com a esdeveniment d'abast mundial, portaran fins a Cerdanya una pila d'esquiadors d'arreu. Com quan ve gent a casa, ens fa il·lusió que ho trobin polit i en les millors condicions, que s'emportin una bona imatge d'on han estat i parlin bé de nosaltres. Estic segura que tothom, en la mesura que li toqui, farà l'esforç perquè això sigui així. Parlo dels hotelers, que faran ple, de les pistes d'esquí, que en seran les grans protagonistes, i de la mateixa Administració. Tots plegats, però, no podran fer que nevi a Cerdanya com ha fet altres hiverns: aquests dies fa un bo que no és propi de l'època, les muntanyes tenen un gruix ridícul i encara ens faran quedar malament.

>> *Campionats del món de surf de neu. La Molina, gener de 2011.*

LA MOLINA 2011

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

Un passat comú revisitat | Tard o d'hora tornem enrere per interpretar o inventar de bell nou el passat amb els mots: verbalitzem el que vam fer, el que no vam fer, el que hauríem d'haver fet... Ens configuren els records d'un temps esvaït, així com els projectes d'un futur hipotètic, anhels i membraça que només existeixen en el si del llenguatge. De fet, som llenguatge.

Jordi Caballeria ha guanyat el darrer premi Jaume Maspons i Safont amb *El temps tot ho emmerda*, on recupera, degudament mistificats, els seus anys d'aprenentatge, i on apareixen els companys de l'autor amb els seus noms reals. L'obra, escrita en una prosa àgil, desenfadada i viva, té tres parts. La primera, la més extensa, que ens trasllada a les escoles salesianes de Ripoll, no recrea l'univers tancat, grisós, rutinari d'ara fa quaranta anys, ans les vivències insòlites, les peripècies que trencaven momentàniament aquell tel opressiu. Cada capítol poua dins un fet real que la imaginació de l'autor distorsiona, exagera, desbrida. No hi ha millor recurs que l'humor per passar comptes amb el passat, i encara més si aquest es va descabdellar dins la sòrdida escenografia franquista. La segona part narra la descoberta d'una

>> *Jordi Caballeria ha guanyat el darrer premi Jaume Maspons i Safont.*

RAMON ALABAU

altra mena d'autoritat, d'un cert aire de llibertat, al centre Abat Oliba, així com l'aterratge sobtat en un àmbit on pul·lulaven les noies; i la tercera ens resumeix els anys barcelonins de l'autor, amb el costós reconeixement dels límits propis així com la inserció definitiva al món adult.

Rigor i passió | Hi ha noms lligats a una dèria o a una devoció, i el de Modest Moreno i Morera va associat indefugiblement a la música d'orgue. Ha efectuat audicions arreu d'Europa, i ara acaba d'enregistrar el seu novè CD, íntegrament destinat a l'orgue històric de Cadaqués. Un cop més ens ofereix la seva magnífica interpretació de música hispànica dels segles XVI, XVII i XVIII, obra d'autors reconeguts a la seva època però que després hem vist sepultats en un oblit immerescut. Sembla que aquí tot comenci i acabi amb Falla, Albéniz i Granados, i no és així. El CD ens permet descobrir, o gaudir, l'austeritat o la profunditat de Cabezón, l'agosarament o la pluricorralitat de Correa d'Arauxo, la densitat o la tensió de Cabanilles. A més, hi trobem una obra d'un autor contemporani, Josep Baucells, que s'avé amb l'univers temporal del disc. Al mercat solem trobar interpretacions meticuloses a les quals els falta el *duende*, o altres que estan plenes de sentiment però mancades d'ofici; Modest Moreno alia magistralment el rigor i la passió, i les seves execucions són fruit d'un treball perseverant i d'una emoció encesa.

>> *El nom de Modest Moreno i Morera va associat a la música d'orgue.*

RAMON ALABAU